

[Eva Møller]

et fælles ansvar for både mænd og kvinder, ellers når vi ikke til ligestillingen.

Med hensyn til en eventuel kommende konference kan jeg helt henholde mig til det, arbejdsministeren har sagt, men jeg vil dog gerne afslutningsvis sige, at for mig vil det være af stor betydning, at vi ved en kommende konference også får en åben konference, svarende til den, vi oplevede i Nairobi på Forum 85.

Hanne Severinsen (V):

Nogle gange har man været skeptisk over disse mange FN-år, men jeg tror, vi alle her synes, at det, at man proklamerede 1975 som et kvindeår, fik stor betydning, og det har også haft stor betydning, at man samtidig på Mexicokonferencen blev enige om, at de kommende 10 år skulle være et kvindetiår.

Jeg tror, at hvis man ser på, hvad der er sket fra Mexico via København og til Nairobi, vil vi alle sammen være enige om, at der faktisk er sket en udvikling. Vi kan være tilfredse med, at der ikke er sket så meget, som vi kunne have ønsket os, men der er helt klart sket en mobilisering af verdensoffentligheden.

Og så tror jeg, man må konstatere, når man ser på resultaterne af de tre konferencer, at vi er blevet bedre til at tale med hinanden i de forskellige grupper i verden.

I i-landene er der blevet større forståelse for, at vi kvinder i de udviklede lande ikke kan komme og sige til udviklingslandene, at vi på deres vegne ved, hvordan de skal gøre. Vi kan ikke trække vores normer ned over dem, de skal have deres udvikling på egne betingelser. Vi er blevet bedre til at lytte til dem.

I u-landene er der også kommet en voksende forståelse for, at det ikke nytter noget blot at lægge vægt på at få noget mere i udviklingsbistand; det er også vigtigt, at man har nogen til at hjælpe til med at sørge for, at udviklingsbistanden kommer kvinderne til gode, for der er ikke automatisk ligestilling forbundet med udviklingshjælp, medmindre både donorlandene og de lande, som modtager, faktisk også er interesserede i det.

Nairobikonferencen blev en succes, det tror jeg alle er enige om, og det, der navnlig var vigtigt, var, at vi nåede frem til enighed om de fremadrettede strategier. Derved har

vi også fået rammet en pæl gennem den myte, der har dannet sig visse steder, at kvindekongferencerne ikke er saglige, men har alt for meget med alle mulige andre spørgsmål at gøre. Det passer ikke. Hvis man ser på, hvad hovedparten af arbejdet gik med på Nairobikonferencen og såmænd også på tidligere konferencer, så har det været de kvindesaglige spørgsmål; det er bare ikke altid dem, der har samlet overskrifter, og det kan man måske beklage.

Kvindetiåret er nu slut, men arbejdet med at opnå reel ligestilling er kun begyndt, og det, vi står over for, er at skulle bruge de mange erfaringer, som vi har indhøstet i løbet af de sidste 10 år.

Det, at vi nåede frem til de fremadrettede strategier i enighed, forpligter i høj grad, og derfor er det også vigtigt, at vi nu når frem til nogle konkrete resultater.

På det nationale plan har vi jo tidligere i folketinget vedtaget, at der skal være en handlingsplan, og derfor er det også vigtigt, at det i den kommende tid bliver fulgt op i de relevante ministerier.

Der er allerede sket en del. Jeg kan nævne loven om repræsentation af kvinder i råd, nævn og kommissioner. Det er en lovgivning, der gerne snart skulle vise nogle flere kvinder på de besluttende poster. Jeg kan også nævne undervisningsministerens handlingsplan. Det er vigtigt, at man får nogle initiativer, hvad angår kvinder og uddannelse, for et af de største problemer i det kommende år bliver jo nok kvindernes erhvervsvalg. I øjeblikket er det kun 1/5 af kvinderne på arbejdsmarkedet, som er i fremstillingserhvervene, hvor den store fremtid ligger, mens man alt for traditionelt vælger job, der ser ud til at give dårlige beskæftigelsesmuligheder.

Det er godt, at man er gået i gang i undervisningsministeriet. Det er godt, at organisationerne, både LO og DA, er gået i gang med en kampagne. Man må over en bred front gøre op med den opfattelse, at kvinder kun kan klare arbejde på bestemte områder, og at der er nogle fag, som er mandejob.

Det er vigtigt også i den forbindelse at ændre arbejdsmarkedet, for jeg tror nok, man må gøre sig klart, at når kvinder vælger så ensidigt, som de gør, er det måske ikke altid kvindernes skyld, det er måske også ind imellem arbejdsmarkedets skyld, og jo flere